

§ 265

Dnr KS 2020/00712-3.1.2

Beslut - Planprogram för stadsdelarna Kungsängen och Ängsgärdet inom ramen för projekt Mälarporten

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram ett planprogram för projekt Mälarporten där stadsdelarna Kungsängen och Ängsgärdet ingår.

Uppdrag DNR 2016/00852 Fördjupning av översiktsplan 2026 för stadsdelen Ängsgärdet (FÖP 69)

Ärendebeskrivning

Hösten 2013 antog kommunfullmäktige en fördjupad översiktsplan (ÖP 64) för Stationsområdet. Utvecklingen av området sker nu, på uppdrag av kommunstyrelsen, genom projektet Mälarporten.

Hösten 2019 fattade projektets styrgrupp beslut om att Ängsgärdet, förutom Kungsängen, ska ingå i Mälarporens projektområde. Detta för att de två angränsande områdena ligger i likartade faser när det gäller stadsutvecklingen och att båda projekt hanterar stora frågor så som silon och avloppsreningsverket, bussdepå samt järnvägsreservat för snabbspår Stockholm-Oslo. Genom att slå ihop de två projekten skapas möjligheter för en bättre och mer effektiv planering genom samordning, helhetssyn och nya synergieffekter.

En detaljplan för nytt resecentrum har varit på samråd under 2018. Under arbetet med detaljplanen har behovet av helhetslösningar för ett antal frågor identifierats. Sammantaget är analysen att ÖP 64 fortsatt är aktuell och pekar ut en riktning som är önskvärd för området men att den behöver tydliggöras och fördjupas för att möjliggöra en effektiv detaljplaneprocess. Det finns därmed ett behov av en mellanliggande analys- och planeringsnivå, det vill säga ett planprogram, som tar ett samlat grepp för hela stadsdelen och även beskriver de sammantagna konsekvenser som omvandlingen medför.

Innehållsmässigt ska planprogrammet (ytmässigt och geografiskt) säkerställa hållbara lösningar för:

Trafik, infrastruktur och mobilitet

Grönska, offentliga rum och vatten

Behovsplan för Samhällsfastigheter i form av till exempel förskolor, skolor, boende för äldre samt platser eller lokaler för idrott och kultur, beaktande även kringliggande stadsdelars behov.

Kulturmiljö, gestaltning och arkitektur

Teknisk försörjning

Bostäder, verksamheter och handel

Exploateringsekonomi och totalekonomi

Även utanför Mälarportens projektområde planeras och byggs nya stadsdelar. Därför är det viktigt att i det kommande arbetet inte bara säkerställa kopplingen mellan Ängsgärdet och Stationsområdet utan också gränssnitt till stadskärnan, Kopparlunden, Öster Mälarstrand, Lögarängen med flera.

Styrgruppsbeslutet om att både Ängsgärdet och Kungsängen ska ingå i Mälarportens område sammantaget med förslag om framtagande av ett planprogram för Mälarporten innebär att kommunstyrelsens uppdrag från 2016 om att ta fram en fördjupad översiktsplan för Ängsgärdet tappar sin funktion. Enligt plan- och bygglagen kan detaljplaneringen föregås antingen av en fördjupning av översiktsplanen eller av ett planprogram. Fördjupningen av översiktsplanen (FÖP 69) ersätts därmed av planprogrammet. Däremot är det inledande arbetet, till exempel målbilden om den gröna stadsdelen Ängsgärdet ett värdefullt underlag till det kommande arbetet.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram ett planprogram för projekt Mälarporten där stadsdelarna Kungsängen och Ängsgärdet ingår.

Uppdrag DNR 2016/00852 Fördjupning av översiktsplan 2026 för stadsdelen Ängsgärdet (FÖP 69)

Kopia till

Byggnadsnämnden

Kommunstyrelsen
Camilla Goliath
Epost: camilla.goliath@vasteras.se

Kopia till
Byggnadsnämnden

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Planprogram för Mälarporten

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram ett planprogram för projekt Mälarporten där stadsdelarna Kungsängen och Ängsgärdet ingår.
2. Uppdrag DNR 2016/00852 Fördjupning av översiktsplan 2026 för stadsdelen Ängsgärdet (FÖP 69) avslutas.

Ärendebeskrivning

Hösten 2013 antog kommunfullmäktige en fördjupad översiktsplan (ÖP 64) för Stationsområdet. Utvecklingen av området sker nu, på uppdrag av kommunstyrelsen, genom projektet Mälarporten.

Hösten 2019 fattade projektets styrgrupp beslut om att Ängsgärdet, förutom Kungsängen, ska ingå i Mälarpортens projektområde. Detta för att de två angränsande områdena ligger i likartade faser när det gäller stadsutvecklingen och att båda projekt hanterar stora frågor så som silon och avloppsreningsverket, bussdepå samt järnvägsreservat för snabbspår Stockholm-Oslo. Genom att slå ihop de två projekten skapas möjligheter för en bättre och mer effektiv planering genom samordning, helhetssyn och nya synergieffekter.

En detaljplan för nytt resecentrum har varit på samråd under 2018. Under arbetet med detaljplanen har behovet av helhetslösningar för ett antal frågor identifierats. Sammantaget är analysen att ÖP 64 fortsatt är aktuell och pekar ut en riktning som är önskvärd för området men att den behöver tydliggöras och fördjupas för att möjliggöra en effektiv detaljplaneprocess. Det finns därmed ett behov av en mellanliggande analys- och planeringsnivå, det vill säga ett planprogram, som tar ett samlat grepp för hela stadsdelen och även beskriver de sammantagna konsekvenser som omvandlingen medför.

Innehållsmässigt ska planprogrammet (ytmässigt och geografiskt) säkerställa hållbara lösningar för:

- Trafik, infrastruktur och mobilitet
- Grönska, offentliga rum och vatten

- Samhällsfastigheter i form av till exempel förskolor, skolor, boende för äldre samt platser eller lokaler för idrott och kultur.
- Kulturmiljö, gestaltning och arkitektur
- Teknisk försörjning
- Bostäder, verksamheter och handel
- Exploateringsekonomi och totalekonomi

Även utanför Mälarpортens projektområde planeras och byggs nya stadsdelar. Därför är det viktigt att i det kommande arbetet inte bara säkerställa kopplingen mellan Ängsgärdet och Stationsområdet utan också gränssnitt till stadskärnan, Kopparlunden, Öster Mälärstrand, Lögarängen med flera.

Styrgruppsbeslutet om att både Ängsgärdet och Kungsängen ska ingå i Mälarpортens område sammantaget med förslag om framtagande av ett planprogram för Mälarpортen innebär att kommunstyrelsens uppdrag från 2016 om att ta fram en fördjupad översiktsplan för Ängsgärdet tappar sin funktion. Enligt plan- och bygglagen kan detaljplaneringen föregås antingen av en fördjupning av översiktsplanen eller av ett planprogram. Fördjupningen av översiktsplanen (FÖP 69) ersätts därmed av planprogrammet. Däremot är det inledande arbetet, till exempel målbilden om den gröna stadsdelen Ängsgärdet ett värdefullt underlag till det kommande arbetet.

Beslutsmotivering

Stadsledningskontoret bedömer att ett planprogram ger det strategiska planstöd som behövs för fortsatt utveckling av stadsdelarna Kungsängen och Ängsgärdet. Stadsledningskontoret föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att ge Byggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ett planprogram för Mälarpортen (stadsdelarna Kungsängen och Ängsgärdet).

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslut i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Kungsängen och Ängsgärdet ligger i likartade faser när det gäller stadsutvecklingen och båda projekt hanterar stora frågor så som silon och avloppsreningsverket, bussdepå samt järnvägsreservat för snabbspår Stockholm-Oslo. Genom att slå ihop de två projekten skapas möjligheter för en bättre och mer effektiv planering genom samordning, helhetssyn och nya synergieffekter.

Hållbar utveckling

Agenda 2030 med FN:s globala mål för hållbar utveckling är en viktig utgångspunkt för att utveckla Västerås mot en hållbar stad och planprogrammet ska utgå från dessa.

De 17 globala målen är integrerade och odelbara. De har visserligen nummer, men de betyder inte att ett mål prioriteras över ett annat. Genom att ett mål uppfylls förenklar det vägen att uppnå ett annat. Särskilt viktigt mål för planprogrammet är mål 11 om hållbara städer och samhällen.